

RİZE - FINDIKLI - ÇAMLİHEMŞİN ARASINDA KALAN BÖLGENİN JEOLJİSİ VE PETROL SIZINTILARININ KÖKENİ

Geology of Rize - Fındıklı - Çamlıhemşin area and origin of petroleum shows.

Abdullah GEDİK*, Sadettin KORKMAZ**,

* Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, ANKARA

** MTA Doğu Karadeniz Bölge Müdürlüğü, TRABZON

Doğu Karadeniz bölgesinde yer alan inceleme alanında, genellikle volkanik kayalar egemendir.;

İnceleme alanında yüzeyleyen en yaşlı birim, kırmızı kireçtaşı ve tortul arakatmanlar içeren/andezit, bazalt, lav ve piroklastları ile dasit lav ve piroklastlarından oluşan Santoniyen - Maastrichtiyen yaşlı Hemsindere Formasyonu'dur. Bölgesel olarak geniş yayılım gösteren bu volkanitler yer yer intrüziif kayalar tarafından kesilmiştir. Üst Kretase yaşlı Hemsindere Formasyonu üzerine Rize yöresinde beyaz ve bordo renkli, marn, kiltası, kireçtaşı arda lanmasından oluşan Maastrichtiyen-Paleosen yaşlı Rize Formasyonu gelmektedir. Rize Formasyonu üzerine uyumsuz olarak kalın katmanlı ve iri taneli kumtaşı ile marnlardan oluşan Eosen yaşlı Kaplıca Formasyonu oturur. Bu formasyon üste doğru andezitik-bazaltik lav, tuf ve aglomeralardan oluşan Afiyat Formasyonu'na geçmektedir. Pazar Formasyonu olarak adlandırılan Miyosen yaşlı çökeller kum, MI, çakıl, kumtaşı ve marnlardan oluşmuştur. Kum ve çakıllardan oluşan Hamidiye Formasyonu Plio-Kuvaterner yaşında kabul edilmiştir. Bölgenin en genç çökeleleri ise Kuvaterner yaşlı taraça ve alüvyonlardır.

Çayeli'nde denizde, Fındıklı'da karada bulunan petrol sızıntılarının varlığı eskiden beri bilinmektedir. Özellikle Çayeli açıklarında bulunan petrol sızıntıları, Karadeniz'in tabanında yeraian tortul serilerde oluşmuş petrolün blok faylanmalarla yüzeye çıkmasıyla açıklanabilir.

The area is situated in the Eastern Black Sea region and predominated volcanic rocks.

The oldest unit exposed in the area studied is the Santonian-Maastrichtian aged Hemsindere Formation which is consisted of red limestone and sediment in terbedded andesite, basalt lavaş with their pyroclastics, and dacit lavaş with their pyroclastics. These volcanics which spread out regionally are cut locally by the intrusive rocks. The formation is succeeded by Maastrichtian - Paleocene Rize Formation consisting of white - purple limestone, red claystone interbedded Eocene Kaplıca Formation overlies the Rize Formation with an unconformity. The Kaplıca Formation is composed of thickly bedded coarse grained sandstone and hiarl of its upper boundry passes into andesitic - basaltic lava, tuff and agglomerate consisting Melyat Formation. Miocene aged Pazar Formation consists of sandstone, clay, gravel, conglomerate and marl. Sand and pebble dominated Hamidiye Formation is assumed to be Plio-Quaternary in age. The youngest formation unit in the region are terrace and alluvium of Quaternary age.

The presence of Petroleum shows around Çayeli (in the sea) and Fındıklı (on the land) has been known for a long time. The Petroleum seeps occurring in Çayeli front may be explained by the conduiting of petroleum, which is generated in sedimentary series in the bottom of Black Sea, along the faults.